

AMAÇ 02

Politikalara ilişkin diyalog, tasarım ve izleme süreçlerine yurtttaşların katılımını sağlayarak insan hakları ve demokrasiyi teşvik etmek

CEZAEVLERİ İLE İLGİLİ YASAL METİNLERİN ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI DÜZENLEMELERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI KIBRIS TÜRK İNSAN HAKLARI VAKFI

Fotoğraf: Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı

THIS ACTION INVOLVED

Cezaevleri ile ilgili yasal metinlere ilişkin politikaların, uluslararası insan hakları düzenlemeleri ve içtihadıyla karşılaştırılması alanında bir araştırma.

"Kıbrıs'ın kuzey kesiminde cezaevleri ile ilgili yasal metinlerin Uluslararası İnsan Hakları Düzenlemeleriyle karşılaştırılması" başlıklı bir raporun hazırlanması ve ilgili yerel kurumlara ve diğer paydaşlara iletilmesi.

18 Ağustos 2017 tarihinde raporun Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği'nin merkezinde "savcılara", avukatlara ve diğer yetkililere sunulması.

Raporun çevirisinin yapılarak ilgili uluslararası kurumlara iletilmesi.

KIBRIS TÜRK İNSAN HAKLARI VAKFI HAKKINDA

Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı 2005 yılının Şubat ayında, önemli insan hakları sorunlarını ele almak ve Kıbrıs'ın kuzey kesiminde temel insan haklarının korunması ve bu alanda gelişme kaydedilmesine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur.

ÇALIŞMANIN ÖYKÜSÜ

Sivil Büyü çalışması ile Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı tutuklama ve ceza süreçleri sırasında meydana gelen temel insan hakkı ihallerini tespit etmiş ve bir yandan da hali hazırda yasal metinlerde görülen eksiklikleri irdelemiştir. Varılan bulgular Ceza Hukuku alanında çalışan Doç. Dr. Fatma Karakaş Doğan tarafından hazırlanan bir raporda sunulmuştur.

"Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, dünyanın geri kalanında da olduğu gibi, hükümlü ve tutuklu kişilerin temel insan hakları ihallerine maruz kaldığı görülmektedir. Fırlıyatta hükümlülük ve tutukluluk insan hakları hukukunun alt dalları olarak değerlendirilse de yetkililer çoğu zaman bu alanda denetimlerden kaçınmaktadır."

Dr. Fatma Karakaş Doğan

Araştırma bir yandan Kıbrıs'ın kuzey kesimindeki idari yapının getirdiği sonuçları, bir yandan da tutukluluk ve hükümlülük konularını düzenleyen mevcut yasal metinleri irdelemiştir. Rapor Kıbrıs'ın kuzey kesiminde hapis cezası ve yakalama kararlarının icrası ile ilgili yasal metinlerde değişiklik yapılması gerekliliğini ortaya koymuştur. Ceza yaptırımlarına ilişkin yasal metinlerin uluslararası düzenlemeler ve içtihadın ışığında gözden geçirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Rapor, hükümlülük ve tutukluluk durumlarının muhtemel mağduriyet nedenleri arasında yer alabileceği ve uluslararası standartlara uygun bir yasal çerçeve ışığında ele alınması gerektiğinin altı çizilmiştir. Rapor ayrıca tutuklu ve hükümlü bulunan kişilerin ay hakkı, disiplin süreçleri bağlamındaki hakları, aileleriyle görüşme hakları gibi bazı temel haklarının yasal metinlerde hiç ele alınmadığını da tespit etmiştir.

"Ülkeler ceza kurumlarının insan hakları hukuku alanındaki düzenlemelere uygun şekilde faaliyet göstermesini sağlamak için gereken tedbirleri almaktadırlar. Esasen bu anlayış, tutuklu ve hükümlülerin, infaz sürecinin konusu değil, öznesi olduğu çağdaş fikrine dayanır. Tutukluluk ve hapis cezasına mahkûmiyet kararlarının konusu sadece özgürlüktür. Bu nedenledir ki tutuklu ve hükümlüler insan olmalarından kaynaklanan ve ona bitişik sayılan tüm hakların sahibi olmaya devam ederler. Dolayısıyla, bu hakların kullanım biçimi özgürlükten yoksun olmaya ilişkin koşullara göre uyarlanmalıdır."

Dr. Fatma Karakaş Doğan

ÇALIŞMA HAKKINDA DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

ktihv

karakasd@uni-bremen.de

Fotoğraf: Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı

HAK TEMELLİ YAKLAŞIM

Çalışma tutuklular ve hükümlülere karşı uygulanan temel insan hakkı ihallerini ortaya koymada önemli bir adım teşkil etmiş olup, bu haliyle rapor gereken yasal metinleri geliştirmeye yönelik güçlü bir savunuculuk aracıdır.

18 Ağustos 2017'de, araştırmanın sunumu sırasında Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı temsilciler, "savcılar", avukatlar ve ilgili yetkililerden oluşan büyük bir grupla etkileşim içinde olmuş ve gruptan aldığı geribildirimlerin ışığında rapora son halini vermiştir. Rapor, ortaya konulan tavsiyelerden biri de yasal metinlerin müktesebatla uyumlu hale getirilmesi yönündedir.

Fotoğraf: Kıbrıs Türk İnsan Hakları Vakfı

DEVAMINDA NE VAR?

Rapor alanda çalışan uzmanlara ulaştırılmıştır. Rapor, ulaştırılan bulgular ceza kurumlarında ve hukuktan sorumlu yerel kurumda görev yapan yetkililerle paylaşılmıştır. Bu çalışmanın devamında gereken yasal değişikliklerin sağlanması yönünde savunuculuk faaliyetlerine devam edilecektir.